

086/00 - M.b. Sólborg RE-22

Sólborg RE-22, leki í róðri með haukalóð

M.b. Sólborg RE-22

Skipaskr.nr.: 0284

Smíðaður: á Akureyri 1961 úr eik

Stærð: 19,74 brl; 25,61 bt

Lengd: 15,00 m **Breidd:** 3,99 m **Dýpt:** 1,73 m

Vél: Scania Vabis 135,00 kW **Árgerð:** 1984

Annað:

Földi skipverja: 2

Sólborg ©Hafþór Hreiðarsson

Atvikalýsing

Hinn 18. ágúst 2000 fór m.b. Sólborg RE-22 frá Reykjavík áleiðis á fiskimið við Eldey. Veður:

Skipstjóri sagðist hafa breytt um skoðun er þeir voru komnir út fyrir Garðskaga og siglt í áttina að Snæfellsjökli. Enn skipti skipstjóri um skoðun og tók nú stefnuna á stað 63° 17' N og 24° 17' V. Var línan lögð þar alls 12 balar.

Eftir legu voru dregnir 8 balar en 4 balar fundust ekki en þá var myrkur. Eftir að línan hafði verið dregin fengu skipverjar sér að borða skipstjóri kveikti siglingaljós og ljós er sýna skip að veiðum, farið eftirlitsferð í vélarrúm og síðan fóru þeir að sofa.

Skipstjóri vaknaði einhverjum klukkustundum síðar og varð þá var við þegar hann steig fram úr kojunni að sjór var á gólfi lúkars. Vakti hann skipverjann, leit niður í vélarrúm og sá að sjór var þar. Hann ræsti aðalvélinu og fór hún í gang þótt startarinn væri á kafi í sjó. Skipstjórinn fór að talstöðinni og hugðist nota hana en þá var ekkert rafmagn. Var ekkert rafmagn á aðalgeymum né varageymum. Reyndi skipstjóri að tengja sjálfvirka austurdælu við startrafgeyma en hún virkaði ekki og taldi skipstjóri að ekki væri nægjanlegt rafmagn á þeim.

Þá sást skip skammt undan og var reynt að sigla í áttina til þess. Hásetinn skaut upp neyðarblysi og sást þá að skipið stefndi í áttina til þeirra. Var vélin þá stöðvuð til að hindra að vatn kæmi inn á hana en vélin var farin að ausa upp sjó.

Skömmu síðar kom skipið að m.b. Sólborgu RE-22 og reyndist vera bv. Sturlaugur H. Böðvarsson AK-10. Var m.b. Sólborg RE-22 tekin í tog í áttina til hafnar í Sandgerði. Einnig var haft samband frá togaranum við Landhelgisgæsluna sem sendi skip á staðinn með dælur til að dæla úr bátnum. Er þeir nálgðust Sandgerði kom björgunarbátur þaðan og tók við að draga m.b. Sólborgu RE-22 til hafnar.

Við rannsókn kom fram

- að skipstjóri hafði keypt bátinn nýlega og að sögn skipstjóra var honum sagt að báturinn væri ný yfirfarinn og kalfattaður (hamppéttur og bikaður);
- að ekki var færð lögleg dagbók um borð;
- að þrír menn voru lögskráðir á skipið en aðeins tveir voru um borð. Skipstjóri sagðist hafa hringt í lögskráningarskrifstofuna í Keflavík og lesið þar inn á símsvara allar upplýsingar um skráningu þriggja skipverja;
- að ekki var neinn um borð með réttindi til vélgæslu;
- að þegar skipstjórinn fór og lagði sig var stjórn bátsins fengin í hendur manni sem ekki vissi hver stefna bátsins var og hann leit aldrei á áttavitann og var óvanur öllum

siglingatækjum;

- að þegar nota átti talstöð skipsins virkaði hún ekki og virtust bæði aðal- og varageymar vera rafmagnslausir;
- að rafgeymar voru skoðaðir af fulltrúum Siglingastofnunar 9. ágúst 2000 og engar athugasemdir gerðar;
- að skipstjóiri sagðist hafa fengið frest til 15. september til að búa bátinn sjálfvirku kerfi til að tilkynna um ferðir bátsins;
- að eftir atvikið þegar leki kom að bátnum var austurbúnaður í honum skoðaður af fulltrúa Siglingastofnunar og reyndist vera í ólagi, þ.e. skilaði ekki þeim afköstum er reglur gera ráð fyrir.
- að við skoðun á skipinu eftir að það var komið á þurrt kom í ljós að tróð hékk út úr á smá hluta bolsins auk þess sem um 10 mm gat var á bb.-síðu rétt undir þilfari á móts við vélarrúm og virtist vera eftir bolta.

Nefndarálit

Nefndin telur ástæður óhappsins að bolþétting var í ólagi þar sem tróð hékk út úr á smá hluta bolsins auk þess sem um 10 mm gat var á bb.-síðu rétt undir þilfari á móts við vélarrúm og virtist vera eftir bolta.

Nefndin vill ennfremur benda á að margt hafi verið öðruvísi um borð en lög og reglur gera ráð fyrir bæði hvað varðar stjórnun og framkvæmdir. Varðstaða ófullnægjandi, lögskráning í ólagi bæði hvað varðar fjölda skipverja og réttindi, ljós sem höfð voru uppi voru ekki samkvæmt reglum, búnaður skipsins var ekki í lagi, s.s. austurbúnaður og fjarskiptatæki.